

U Library Lab

Materials de formació en competències digitals i informacionals

Bloc 3. Ús responsable de la informació

Ús ètic de la informació i com evitar el plagi

Gemma Mascaró

Cristina Clotet

Biblioteca de la UVic-UCC

Biblioteca
UVIC | UVIC-UCC

U LibraryLab
UVIC | UVIC-UCC

OBJECTIUS

Després de completar aquesta activitat has de ser capaç de:

- ✓ Explicar què s'entén per plagi.
- ✓ Saber quines són les diferents formes que adopta.
- ✓ Entendre quines conseqüències pot tenir el plagi en un entorn acadèmic i professional.

Darrera actualització del material: juliol del 2022

INTRODUCCIÓ

Una part del procés d'estudiar a la Universitat és desenvolupar la integritat acadèmica. Això vol dir desenvolupar un comportament ètic que asseguri que no es disminuirà el rigor només per complir el termini de lliurament d'un treball o per aconseguir un resultat.

Per exemple, si tens poc temps potser no assimilaràs prou bé les lectures; si no estàs prou segur de la teva redacció pots tenir la temptació de copiar i enganxar textos d'altres persones sense esmentar-los amb claredat; o si no estàs acostumat a treballar amb molta informació potser oblidaràs fer un seguiment de totes les fonts que has utilitzat.

El plagi, el frau científic i la tergiversació deliberada contravénen els principis del [Codi ètic de la UVic-UCC](#).

ELS DRETS D'AUTOR

“Puc posar un fragment de text d'una altra obra al meu treball?”

A l'hora d'elaborar treballs acadèmics has de tenir en compte l'ús de la informació que has trobat i com aquesta informació queda reflectida en el teu treball.

Des del moment que un autor fa una fotografia o un text ja està protegit per la Llei de la Propietat Intel·lectual. Els drets d'autor duren tota la vida de l'autor i 80 anys després de la seva mort, per tant, el més probable és que les fotografies, textos, música i vídeos que trobes a Internet encara estiguin protegits per drets de propietat intel·lectual.

Per tant, pots copiar un fragment d'un text al teu treball sempre que citis l'autor i l'obra d'on has tret el text, sempre que el reproduueixis fidelment, i només amb finalitat de citació, d'anàlisi o de comentari.

Has de distingir el text d'aquest autor utilitzant les cometes o bé la lletra cursiva.

Reial Decret Legislatiu 1/1996 de
12 d'abril pel qual s'aprova el Text
Refós de la Llei de la Propietat
Intel·lectual

ELS DRETS D'AUTOR

“Puc utilitzar una imatge per il·lustrar la meva argumentació?”

En cas de fotografies i il·lustracions, has de donar la informació de qui és el creador de la imatge. Si en desconeixes l'autor és millor no incloure-la.

Et suggerim que utilitzis les imatges sota llicència [Creative Commons](#), que trobaràs a qualsevol cercador d'imatges lliures de drets, per exemple a [Wikimedia](#) o [Pixabay](#). També pots utilitzar [Flickr](#), només t'has de fixar quina llicència té la imatge en qüestió. N'hi ha moltes que es poden utilitzar si cites els autors que les han creat.

Pots consultar la [Guia per elaborar citacions bibliogràfiques en format APA](#), apartat **3.12** per saber com fer una citació d'una imatge segons el format APA a la llicència indicada. Per exemple:

RECORDA:
SI TENEN TOTS ELS
DRETS RESERVATS
NO LES POTS
UTILITZAR!

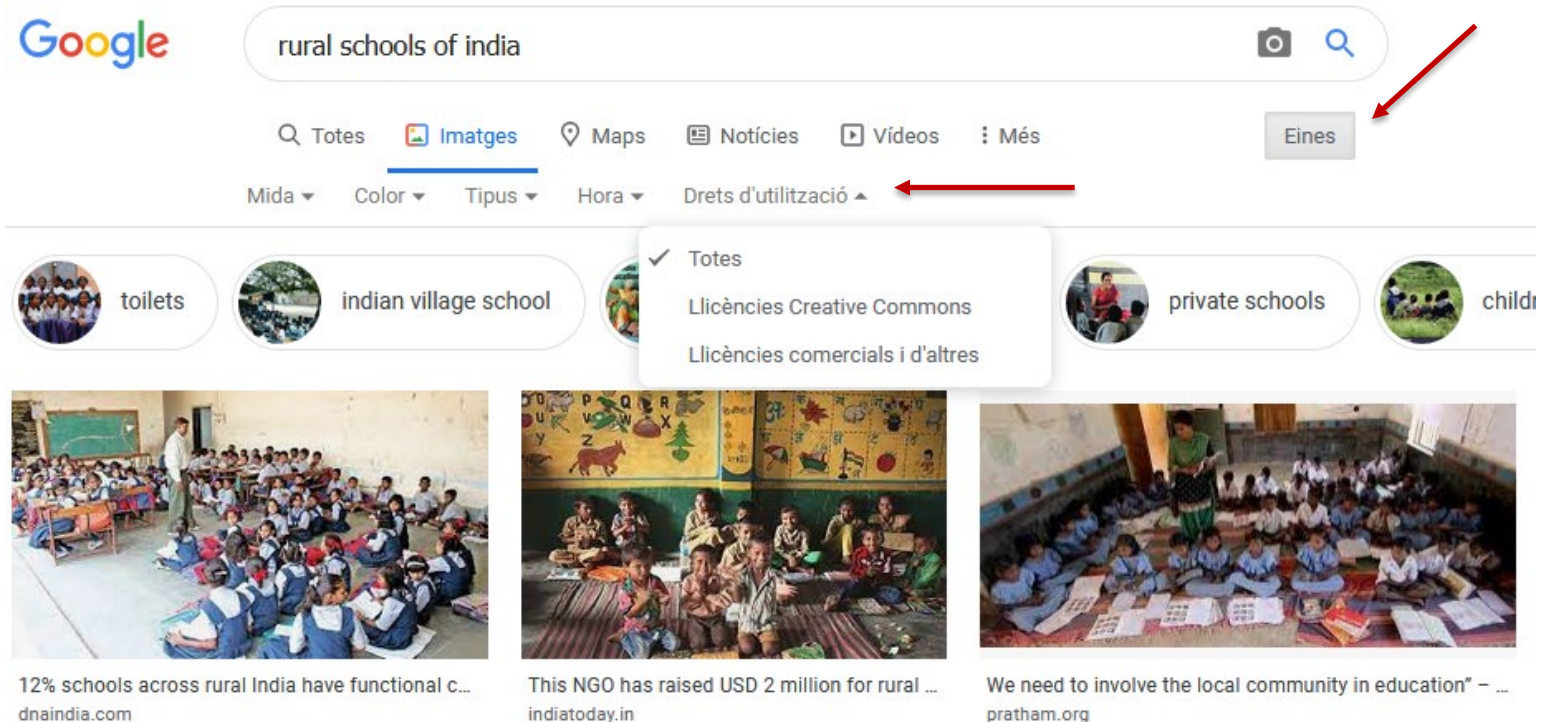
© All rights reserved

Cercador Google. Font: Pixabay. CCO Public Domain.

ELS DRETS D'AUTOR

A [Google Imatges](#), cal que filtris les imatges des de l'apartat **Eines de cerca – Drets d'ús**.
Per defecte apareixen sense filtrar per llicència, cal que marquis l'opció “Llicències Creative Commons”:

The image shows a Google search for "rural schools of india". The search bar is at the top, and the "Imatges" tab is selected. Below the search bar, there are navigation options: "Totes", "Imatges", "Maps", "Notícies", "Vídeos", and "Més". A red arrow points to the "Eines" button. Below the navigation options, there are filters for "Mida", "Color", "Tipus", "Hora", and "Drets d'utilització". A red arrow points to the "Drets d'utilització" dropdown menu, which is open and shows three options: "Totes" (checked), "Llicències Creative Commons", and "Llicències comercials i d'altres". Below the filters, there are several image thumbnails with captions. The first thumbnail shows a classroom with a teacher and students. The second thumbnail shows a group of children sitting on the floor. The third thumbnail shows a group of children sitting on the floor. The captions are: "12% schools across rural India have functional c... dnaindia.com", "This NGO has raised USD 2 million for rural ... indiatoday.in", and "We need to involve the local community in education" - ... pratham.org".

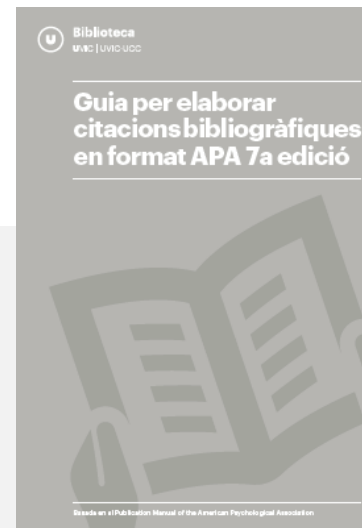
QUÈ CONSIDEREM QUE ÉS EL PLAGI?

- Repetir un text sense fer referència a l'autor.
- Copiar imatges, música, etc. sense citar-ne la procedència.
- Utilitzar informació extreta d'un treball o publicació i no citar-ho.
- Escriure les idees i informacions d'un altre autor només fent canvis de redacció (parafrasejar), sense citar les fonts.
- Comprar o aconseguir un treball i presentar-lo com a propi.
- Reutilitzar material propi sense indicar la referència al treball anterior es considera auto plagi.

COM EVITEM EL PLAGI?

- Fent servir les teves pròpies paraules a l'hora de redactar.
- No copiant literalment el text o posant el text copiat entre cometes i citant la font.
- Identificant i reconeixent les fonts d'on has tret la informació.
- Citant la bibliografia utilitzada.

La Biblioteca ha elaborat una [pàgina web](#) on et mostra com citar correctament diferents fonts d'informació. És especialment recomanable la [Guia per elaborar citacions bibliogràfiques en format APA](#) on hi trobaràs molts exemples que et poden ajudar.

LLEI DE PROTECCIÓ DE DADES

Ús ètic de la informació facilitada per persones o relacionada amb elles

Cal vetllar pels efectes que la publicació d'una informació pugui causar en qualsevol participant ja sigui en entrevistes, observacions, grups de treball...

Si has d'incorporar dades i/o imatges de persones a un treball acadèmic, ho has de fer respectant la Llei de Protecció de Dades.

Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal

Com ho fem:

- Mantenint l'anonimat de les persones participants (no poden aparèixer noms ni dades identificatives a excepció que sigui imprescindible i comptis amb autorització.
- Demanant autorització i permís per difondre imatges. Recorda que en el cas de menors han de signar-la els pares o tutors legals.
- Garantint la confidencialitat de les informacions personals obtingudes: no difondre-les a persones alienes al desenvolupament del treball acadèmic.

UVIC
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA
